

Universitätsbibliothek Paderborn

**Stephani Balvzii Miscellaneorvm Liber ... Hoc est,
Collectio Vetervm monumentorum, quæ hactenus
latuerant in varijs codicibus ac bibliothecis**

Baluze, Etienne

Parisiis, 1678

Leonis Allatij epistola ad Ioannem Morinum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14688

plures ex dictis hominibus habuit ad plura & diversa pollicita liberales. Sed quos sentiunt ad verba tunc faciles, ad facta nunc reperit contumaces. Super quo, eo supplicante sibi per nostram magnificientiam in favorem militiae provideri, devotioni tuae præcipiendo mandamus quatinus si præmissis veritatem repereris suffragari, ne honoris tanti mysterium, quod laudabilem habuit in sua prosecutione congressum, ludibriosis proventibus evanescat, promissiones quilibet quas eidem . . propterea constiterit fore factas, eidem efficaciter facias observari.

LEONIS ALLATII EPISTOLA

AD

IOANNEM MORINVM.

*Clarissimo eruditissimoque viro Ioanni Morino
Leo Allatius S. P. D.*

IC non potest, vir præstantissime, quanta lætitia afficiar & gæstiam voluptate cùm mihi tuæ literæ perferuntur. Fit quandoque ut magnifice me etiam inter amicos inferam. Illis enim aliquid sapere mihi videor cùm mihi Morinus (qui vir!) melioribus suis curis neglegetis dignatur aliquid scribere, quo ipse melior semper evado, *καὶ μεγίστῳ διδάσκου μένετο*. Tu planè melius, doctrina & eruditione qua polles, dubijs, si à me proponerentur, respondisses. Ut tamen morem geram, in negotio pœnitentiæ Græcorum usum quām brevissimè

H h iiii

aperiam. Sacerdotes audita pœnitentis confessio-
ne, dummodo serio pœniteat, injuncta pœniten-
tia, licet gravium peccatorum reus secundum ca-
nones gravioribus pœnis subjaceat, absolutionem
impartiuntur precibus illis atque orationibus quæ
in Euchologio sunt, et si postmodum addant post
illis hoc quoque: *Vade, habeo te absolutum.* ἄμα,
εὐχωσε συγχωρουμένον. & quamvis in multos annos
eucharistiæ communio differatur, cum eo agunt
ut reconciliato. Qua absolutione concessa, nullam
aliam impartiuntur. Pœnitentia completa, sive si
diuturniora requirit tempora, nondum perfecta,
ad communionem admittuntur. Nec quæ in Eu-
chologio habetur εὐχὴ τῇ τῇ εἰς Επιτιμῶν αὐγένη
notat pœnitentem post peractam pœnitentiam ad
primum vel alium Confessarium redire debere, à
quo absolutionem, non amplius à peccatis, sed à
pœnis canonis postulet, quæ illi rursus conceditur.
Preces enim illæ dicuntur & recitantur super ecclæ-
siasticis censuris innodatos, ut ab illis absolvantur.
Nec aliud sibi volunt συγχωρεῖσθαι quibus
primum dimissa à Confessario peccata vel omis-
sa absolvuntur, quemadmodum in Ecclesia Latina
semel absoluta in confessione privata, denuo in ge-
nerali noviter absolutionis repetita forma videntur
absolvi, secundum ea respiciunt absolutionem à
censuris ecclesiasticis, & præcipue excommunica-
tionis. Cùm enim sæpenumero qui censuris ali-
quem illigavit, nondum absolutionem impartitus
mortem oppedit, vel alijs distractus negotijs, quan-
doque etiam fide Christiana ejurata aliò animum
adverterit, nec de reo absolvendo accurat, Pa-
triarchæ, vel qui ea potestate pollent, absolutionem
concedunt; & ut gratiū vel tutiū absolutis acce-
dat, similibus chartulis συγχωρεῖσθαι munient;
idque, si accuratiū verba expendantur, aperte eli-

Hunc locum
refert Moris-
tus in appēd.
lib. de pœnit.
pag. 139.

citur. Epitimia enim apud hos Græcos posteriores ferè semper notant censuras ecclesiasticas, sed potissimum excommunicationem, & verba illa, ἐν χι
ης δὲ λῦσι μεθόρα εἰς ἀφορμήντα, nihil aliud significant quam hoc, ἐν χι ης δὲ λῦσι μεθόρον, *Preces ad solvendam excommunicationem.* Et licet aliorum quoque delictorum absolutionis mentionem inducant, intelligunt de absolutis, vel saltim stylo curiæ Romanæ, quo summus Pontifex speciale gratiam faciens à quibusvis excommunicationis aliisque ecclesiasticis censuris & pœnis, si quibus quomodolibet innodatus est, ad effectum illarum gratiarum dumtaxat consequendum, earundem literarum tenore absolvit.

Ad aliud de ejusmodi epitimijs obnoxij, an ab Ecclesia cum catechumenis, dum catechumenis iudicium fuerit, egrediantur, scias velim, vir optime, hoc Græcorum statu nullos aut unum catechumenum esse. Turcas enim, si nostram fidem amplectantur, extores quoque fieri necesse est, cum igne flammâque severissimè in eos animadvertisatur, si innotescant. Ex Hebræis si qui accesserint, domi ab Episcopis instruuntur, postmodum sacris aquis abluti, in communionem cum alijs non multos post dies admittuntur. Cum olim catechumi erant, erat etiam locus eorum in Ecclesia; cumque illi exibant, Christiani quoque pœnitentes egrediebantur, si ex exeuntium ordine erant. Multa de hoc diximus in observatione nostra jam edita de Narthece veteris Ecclesiæ. At nunc nullus est catechumenorum locus; & qui alias catechumenis & pœnitentibus asserviebat, nunc à mulieribus occupatur in civitate, in monasterijs à fratribus nondum sacris iniciatis. Ioannes Nisteuta, Simeon Theffalonicensis, & quisquis alijs oppositum narrat, sub Christianorum imperio verba faciunt, cum inter-

grum & catechumenis esset & pœnitentibus suam stationem in Ecclesia conservare. Hæreticorum qui in Ecclesiam veniunt duos ordines, ut tubene nosti, Græci recentiores faciunt. Alter est eorum qui licet abluti sunt, ablutio tamen illa nulla est, sive id ex defectu formæ vel materiae vel alterius successerit, alter quorum ablutionem veluti perfectam probant. Primos bene instructos & ejurata hæresi sacris aquis de novo abluiunt, nulla prævia confessione. Secundos bene confessos oleo chrismatis ungunt, ut sacris canonibus præcipitur. Et licet nulla in ritualibus libris confessionis mentio sit, attamen ita usu receptum est ut nullum nisi prius confessum absolutumque ad unctionem admittant. Legi apud plerosque Græcos angelicum monachorum habitum sui acceptance peccata omnia dimittere, de quo egi in opere de confessione utriusque Ecclesiae. Nullum tamen ad hunc diem inventi scribentem, aut dicentem audivi, sacramento hoc confirmationis vel hæreseos crimen vel præcedentia peccata deleri. Quare non omittitur confessio, sed eam præeuntem, licet id scripto non tradatur, unctione consequitur. Et sanè in tanta infelicitate temporum mirum non est ex usu nonnulla fieri in ea Ecclesia quæ monumentis non traduntur. Usus enim ipse plerunque & plana rerum cognitio facit ut scriptio negligatur. Neque enim fieri posse reputatur ut res adeo trita, & quæ communi in usu atque in hominum more & sermone versatur, desperdatur, & qui simile munus obit ab usitata consuetudine recedat. Plura de his scribere non debeo, & præsertim ad te, quo magistro non ego solus sed reliqui etiam omnes in rebus ecclesiasticis addiscendis merito uti possunt. Vale vir præstantissime, & *καὶ οὐς τὴν σωτηρίαν,* *ἄντελα χρεῖς*, tanto reipublicæ Christianæ emolumento. Romæ i i i. Kal. Mart. MDCL.